

[Lenger]

klart de ting, ministeren påpeger, spørgsmålet om tidsforbruget, spørgsmålet om spild, spørgsmålet om omkostningerne og spørgsmålet om retssikkerheden.

Når jeg sagde tingene på den måde, som jeg gjorde i mit indlæg, er det, fordi ministeren selv kun har nævnt antallet i bemærkningerne. Han har ikke nævnt alle de ting, som han nu pludselig finder ud af er de vigtigste. Det er de ting, jeg gerne vil at vi får belyst i udvalget, før jeg kan meddele nogen endelig stillingtagen til forslaget.

Ministerens siger, at man ikke nødvendigvis får nogen større retssikkerhed, selv om der så var 5, 6, 7 instanser i et bestemt forløb. Det er jeg enig i. Det er ikke antallet af instanser, der er afgørende for, om man har en større eller en mindre retssikkerhed. Det er også derfor, det er så vigtigt, at vi får oplyst: har det været håbløst i de 100 sager, der har været forelagt for ministeren i 1984, som ministeren siger? Har man fået afslag i alle eller i de fleste af tilfældene, eller har man ikke? Det er de tal, vi skal have på bordet for at kunne vurdere, om der vil være tale om en begrænsning i retssikkerheden eller ej ved at afskaffe denne mulighed for at bruge ministeren som tredje instans.

Ove Jensen (FP):

Naturligvis er klageadgangen ikke lavet for folketingsmedlemmer. Jeg fik nok ikke udtrykt mig særlig heldigt. Men lad mig så prøve at forklare det på en anden måde. Jeg går ud fra, at i de 99 pct. af sagerne er det hele i orden. Lad os så sige, at der er 1 pct. eller mindre, hvor der eventuelt er truffet en forkert afgørelse. Ministeren har altså muligheden for, hvis han på en eller anden måde bliver underrettet om, at der er en sag, der ser lidt mærkelig ud, at tage sagen op og undersøge den til bunds. Det var nok sådan, jeg skulle have udtrykt mig.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 55:

Forslag til lov om afgift af kvælstofholdig gødning.

Af Camre (S), Gade (SF) og Tinning (VS) m.fl.

(Fremsat 28/10 86).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Jeg kunne fristes til vedrørende det af bl.a. hr. Camre fremsatte lovforslag at svare lige så kort, som hr. Camre gjorde før vedrørende regeringens lovforslag, ved simpelt hen at sige: nej. Men da det jo ikke ville være i overensstemmelse med god skik, skal jeg gerne tilføje, at lovforslaget, der drejer sig om en afgift på 40 øre pr. kilo kvælstof i handelsgødning, jo er en genfremsættelse af et forslag, som blev fremsat i folketingsåret 1985-86 af oppositionen. Regeringen kunne ikke støtte forslaget dengang, og regeringen kan som nævnt heller ikke støtte forslaget nu. Som tidligere sagt har en sådan afgift ingen miljømæssig effekt, og den vil forringe landbrugets konkurrenceevne.

Regeringen må af disse enkle, men rigtige grunde stemme imod forslaget.

Carl Martin Christensen (KF):

Jeg skal på Det Konservative Folkepartis vegne afvise dette forslag. Jeg kan godt undre mig over, at man har fået det bragt på bordet igen, nu, hvor man ved, at der er indgået en aftale mellem et flertal blandt Folketingets partier om at finansiere en miljøstøtteordning for landbruget. Det synes jeg er værd at bemærke. Jeg kan også godt undre mig over, at man her stiller forslag om at pålægge en afgift på 40 øre pr. kg, når vi ved, at de samme partier på et tidspunkt har opereret med 1 kr., og enkelte medlemmer af Socialdemokratiet på et tidspunkt har opere-

[Carl Martin Christensen]

ret med 6 kr. pr. kg kvælstof i afgift. Jeg har ikke sympati for nogen af disse forslag.

Det kan også godt undre, at det er de samme partier, der var de bærende med hensyn til den lov, man i foråret vedtog, om at pålægge kommunerne at opkræve minimum 6 promille i grundskyld, hvilket også ramte landbrugserhvervet, som på mange måder er hårdt trængt. Jeg har svært ved at forstå, hvorfor man så stærkt ønsker at komme efter dette erhverv.

Man kunne jo forestille sig, når man ser den slags forslag, at det var et erhverv, som tjente en anelig bunke penge, men tallene viser, at landbruget sidste år har tjent 84.000 kr. i gennemsnit pr. bedrift. Det er i øvrigt en nedgang på 20.000 kr. i forhold til året før, så det er ikke just det erhverv, man først og fremmest skal komme efter.

Jeg er selvfølgelig opmærksom på, at man agter at anvende et eventuelt provenu af en sådan afgift til at bekæmpe forureningen i Danmark. Det Konservative Folkeparti er altid til stede, når der skal drøftes muligheder for at bekæmpe forureningen, og det vil vi naturligvis også fortsat være, men jeg har ikke fantasi til at forestille mig, at dette forslag kan løse noget som helst i den retning.

Skrumsager Skau (V):

Det, vi står over for her, er en ren afgiftslov. Ikke engang i målsætningen står der noget som helst om, at dette forslag vil kunne indebære en reduktion af kvælstofforbruget, og metoden, en tvangsafgift på 40 øre pr. kg kvælstof, må på det skarpeste afvises. Det vil, som det allerede er nævnt, blive en meget hård belastning for de enkelte landbrug og de enkelte landmandsfamilier; det vil påvirke deres omkostninger, og det vil virkelig reducere deres indkomster, ja, måske endda bringe mange af dem i øgede økonomiske vanskeligheder.

Derfor vil jeg foreslå forslagsstillerne at trække deres forslag tilbage og i stedet for støtte det forslag, regeringen har fremsat, og som var til første behandling i går. Beklageligvis medførte det forslag, vi nu behandler, sidste år, at regeringens forslag, handlingsplanen, som skulle medføre en række investeringer i landbruget, ikke blev vedtaget, og det har så medført, at de investeringer, som

vi skulle have været godt i gang med, er blevet forsinket.

Derfor vil jeg håbe, at vi kan få regeringens forslag vedtaget så hurtigt som muligt, således at vi kan støtte de miljøinvesteringer, som er så nødvendige for Danmark og havet omkring Danmark og også for landmændene.

Gade (SF):

Når vi er medforslagsstillere til dette forslag, som jo er en genfremsættelse, er det for at markere, at vi ønsker og har ønsket at finansiere den miljøstøtte, vi ikke er imod bliver givet landbruget, til at foretage de nødvendige investeringer i de kommende år i forlængelse af NPO-handlingsplanen. Den miljøstøtte skal betales via en afgift på kunstgødning for derved at få kunstgødning ind i miljødiskussionen.

Det er klart fra SFs side, at vi mener, at en styrende afgift på kunstgødningsforbruget er den bedste metode, den sikreste, hvis man vil nedbringe det samlede gødningsforbrug, og det vil altså sige kunstgødningsforbruget. Derfor har der heller aldrig fra vores side været tvivl om, at når vi foreslog denne kunstgødningsafgift, så var det for at finansiere miljøstøtten, men selvfølgelig også for derved at få et redskab, så vi kunne regulere forbruget ved at sætte afgiftssatsen op, når vi fik brug for det.

Det interessante i den her diskussion er, at vi allerede har brug for det i dag. Det er jo det, vi taler om, når vi diskuterer indsats over for forurening og regeringen kommer med handlingsplaner, der ikke er for meget handling i, men stort set en oplystning af, hvad man i forvejen har sagt. Den diskussion handler netop om at gøre noget aktivt.

En afgift på kunstgødning er et redskab, som kan benyttes, og der har for os aldrig været tvivl om, at når vi ville have den afgift gennemført, så var det også for at have et redskab til fremtidig brug. Det vil sige, at vi også vil gå med til og ønsker en langt højere afgift for derved at få sikkerhed for, at kunstgødningsforbruget går ned. Alle de andre planer giver ikke den sikkerhed, og derved bliver de måske ikke mere værd end det papir, de er skrevet på.

Det bliver sagt af de Konservatives ordfører, at det vil ramme et helt landbrugser-

[Gade]

hverv. Jeg tror, der er noget, de Konservative ikke har forstået, og det er, at landbrugspolitikken, landbruget, skal lægges om. Den kritik bider ikke på SF.

SF har fremsat et forslag, som vi snart skal diskutere, om allerede i 1987 at give 25 mill. kr. i støtte til landbruget til omlægning til økologisk drift. Vi er på plads, hvis regeringen f.eks. kommer og siger i forbindelse med det store støtteprojekt til landbruget, at de vistnok 600 mill. kr. i statspenge, som landbrugsministeren har sagt skal puttes ind i forædlingsindustrien og lign., i højere grad skal komme almindelige landmænd til gode. Det er bestemt vores politik.

Det handler altså ikke om, at vi er efter landbrugserhvervet. Det handler om, at vi vil vælge nogle politikker, som fremmer en mere hensigtsmæssig udvikling, hvor vi kan prioritere miljø, kvalitet og en tilstrækkelig produktion, i stedet for som i dag at præmiere det modsatte, altså at vi har miljødelæggelse fra landbruget. Den konkrete landbrugspolitik er miljødelæggende, som den kører. Den satses ikke på kvalitet. Vi har kvalitetsnedgang i produktionen, og den satses på overproduktion. Så vi vil bestemt ikke ramme landbrugserhvervet.

I virkeligheden mener jeg, at vi er de rimeligste forsvarere af den rigtige landbrugsdrift, og i virkeligheden af landbrugserhvervet. Det er jo ikke et angreb på det. Vi vil lægge støttepolitikken om og foretage de nødvendige prioriteringer.

Tidligere har der jo i Folketinget blandt Folketingets partier været et flertal, som mente, at vi egentlig skulle i gang med en kunstgødningsafgift. Det er beklageligt, at Det Radikale Venstre har valgt at skifte politik på dette område. Det er så meget mere beklageligt, som Det Radikale Venstre derved frasiger sig et middel, et redskab, som kunne bruges, når vi nu skal til at gribe ind over for den samlede forurening. Jeg er ked af det, og jeg kan kun appellere til, at hr. Niels Helveg Petersen tænker sig om endnu en gang netop i relation til den overordnede miljødebat.

(Kort bemærkning).

Skrumssager Skau (V):

Jeg vil gerne sige til hr. Gade om de styrende afgifter på gødning og på andre ting,

at det har ingen virkning. Afgifter er på ingen måde styrende. Vi kan godt vende det om: i de sidste 2 år har vi haft faldende gødningspriser, samtidig med at gødningsforbruget er faldet. Tidligere havde vi stærkt stigende gødningspriser, og da havde vi en periode, hvor gødningsforbruget var stigende. Jeg tror, at hr. Gade mener, at når man skal bruge styrende afgifter, så skal det være omvendt.

Vi kan se det mange andre steder, hvor vi mener, at vi med afgifter kan styre forbruget, f.eks. af øl. Her har vi meget store afgifter, men forbruget af øl i Danmark er lige så stort som i Tyskland. Vi kan bruge dem inden for tobakken, og vi kan sige mange andre ting om det at ryge. Inden for tobakken har vi meget høje afgifter, men vi har et forbrug, der i store træk svarer til forbruget i vore nabolande, uanset at der årligt er 5.000-6.000 mennesker i Danmark, som må lide tobaksdøden.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Nu på det sidste troede jeg, at det med afgifterne drejede sig om at få nogle penge i statskassen, men det kan jeg forstå ikke er formålet set fra Venstres synspunkt.

Det interessante ved det, hr. Skrumssager Skau her siger, er, at det er i modstrid med landbrugets egne oplysninger, som de fremgår af Landbrugskommissionens anden delbetænkning. Der står rent faktisk, at styrende afgifter vil nedsætte forbruget, og det synes jeg da er interessant at Venstres repræsentant ikke har studeret.

Jeg synes også, det er interessant, at Venstres repræsentant nu pludselig mener, at landmænd ikke producerer under de vilkår, der er økonomisk optimale for dem selv. Det har dog altid været sådan, vi har diskuteret, når vi har diskuteret dette tidligere. Landbruget er kommet og har sagt: jamen vi er da nødt til at producere økonomisk optimalt. Det betyder bl.a. et forbrug af kunstgødning af en vis størrelse. Javel, siger vi så, derfor må man jo bruge det økonomiske styringsinstrument.

At der selvfølgelig også er sparet, eller at vi hjælper meget ved en driftsomlægning, har jeg jo allerede understreget i mit indlæg, hvor jeg sagde, at landbrugspolitikken skal

[Gade]

lægges om generelt, hvad angår afgrødevalg osv. Det er jo logik.

Men det er klart, at vi oven i dette også er nødt til at lave indgreb over for forbruget af kunstgødning – det troede jeg egentlig også var anerkendt – og så er det, at afgiften er et absolut virksomt middel. Men kunne vi få en tilkendegivelse fra Venstre om, at den f.eks. skulle kombineres med, at et vist, rimeligt minimumsforbrug var undtaget fra afgift og vi lagde en kæmpeafgift for et øget forbrug, jamen så var det da en interessant tanke, som vi ikke er spor fremmede over for. Afgiften skulle altså virke sådan, at den ikke ramte den, der brugte det, man kunne kalde det miljømæssigt fornuftige, men kun ramte den, der brugte mere end det, der er miljømæssigt fornuftigt.

Der er en klar forskel mellem, hvad der er miljømæssigt fornuftigt, og hvad der er økonomisk optimalt, og før vi griber ind her og vælger at bruge den miljømæssigt rigtige mængde gødning og vælger de metoder, der indebærer dette, løser vi ikke problemerne.

(Kort bemærkning).

Skrumsager Skau (V):

Det er jo klart, hr. Gade, at hvis man lægger en kunstgødningsafgift på 6 kr. pr. kg N, så vil vi få nogle drastiske virkninger i hvert fald på kort sigt. På længere sigt er det så andre ting, som vil gå ind.

Men jeg synes, at hr. Gade skulle prøve at se på de tal, som jeg har nævnt, og se på, hvordan tingene har udviklet sig prismæssigt og gødningsforbrugsmæssigt i de seneste år. Så vil hr. Gade nok komme til den konklusion, at det, vi har brug for, er bedre rådgivning, bedre uddannelse. Jo mere information, jo mere når man frem til at finde ud af, hvad der er det økonomisk optimale. Der mener jeg, vi skal sætte ind, og det er også det, vores plan går ud på.

Det andet alene med afgifter, afgifter, afgifter og afgiftsstyring, det duer overhovedet ikke i denne sag.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Jeg vil blot sige, at jeg er glad for, at Venstres repræsentant nu fastholder, at det er det økonomisk optimale, en landmand benytter.

Når det nu er udgangspunktet i denne runde af debatten, bliver det jo lidt svært at forstå det tidligere udtalte om, at det ikke var pris og udbud, der regulerede, hvordan tingene fungerede. Selvfølgelig er det det, når forbruget af kunstgødning, som har været dramatisk stigende indtil 1984, nu falder en lille bitte smule, men er alt for stort. Det er i hvert fald dobbelt så stort, som det bør være.

Nu falder det en lille bitte smule, men så er det kun udtryk for, at der måske er nogle, der lader være med at give mere end det økonomisk optimale. Det er da kun godt. Og der er nogle, der modtager lidt bedre rådgivning. Det er da kun godt, men det er ikke løsningen på problemet.

Niels Helveg Petersen (RV):

Dette lovforslag har uægtelig en dramatisk forhistorie. Vi befinder os ikke just på historieløst territorium, men på en slagmark, som prægede Folketingets arbejde i foråret.

Det ligger jo sådan, at ingen tør påstå, at en afgift som den foreslåede i sig selv begrænser forbruget. Det tror jeg ikke der er noget holdepunkt for.

Sidst da vi diskuterede kunstgødningsafgift af denne størrelse, var det for at løse en konkret finansieringsopgave. Nu har der som bekendt været ført drøftelser mellem regeringen og Det Radikale Venstre om en finansieringsform, der er anderledes end den, der lå på bordet i foråret, og det forslag støtter Det Radikale Venstre; og vi støtter ikke dette forslag.

Til gengæld må jeg medgive, at problemerne ud fra alle synspunkter jo ligger tilbage, problemerne omkring den alt for store forurening af indre farvande som følge både af utilstrækkelig kommunal rensning, industriforurening og forurening fra landbruget. De sidste ugers begivenheder har jo sat dette spørgsmål helt i fokus af al politisk opmærksomhed, og Folketinget kommer i nær fremtid til at træffe meget store, afgørende beslutninger på hele dette område.

Jeg kunne så i øvrigt også have lyst til at blande mig i meningsudvekslingen. Det er min erfaring, at prisen på en vare, og dermed selvfølgelig også afgiftsbelastningen på en vare, selvfølgelig påvirker efterspørgslen. Det ville dog være mærkeligt andet. I hvert fald ser vi på landbrugsområdet, at prisen

[Niels Helveg Petersen]

påvirker udbuddet, for når landbrugsproduktionen er for stor i forhold til det samlede forbrug, hænger det jo bl.a. sammen med prisdannelsen, men i øvrigt jo også sammen med en kraftig produktivitetsudvikling inden for landbruget, bl.a. forårsaget af anvendelsen af nye dyrkningsmetoder.

Jeg er meget enig med hr. Gade i, at fremme af økologisk landbrug og andre driftsformer hører til blandt de foranstaltninger, der er helt nødvendige. Det Radikale Venstre vil på dette punkt også stille forslag om øget støtte. Jeg tror, vi positivt skal gå den vej, også for at gøre erfaringer med dyrkningsformer, der bedre end de nuværende kan passe ind i den fremtidige miljøpolitik.

Jeg er også enig med hr. Gade i, at man med det forureningsbillede, der tegner sig, ikke alene kan anlægge den betragtning, at der skal gødes så meget, som der nu engang er økonomisk grundlag for. Det er vigtigt at anlægge den betragtning, at man tager miljøhensynet med ind i vurderingerne og siger: der må ikke gødes mere, end det er økologisk forsvarligt.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Når jeg tager ordet, er det, fordi jeg godt vil spørge hr. Niels Helveg Petersen om begrundelsen for, at Det Radikale Venstre nu har forladt det synspunkt, at vi skulle have denne afgift. Jeg kan godt forstå et svar som det, vi fik: at man har fundet noget andet; men der må vel være andet bag end bare det, at man har fundet noget andet. F.eks. at det andet er bedre, eller nogle andre grunde.

Jeg vil derfor udbygge mit spørgsmål til hr. Niels Helveg Petersen: er det sådan, at når Det Radikale Venstre har sagt, at man ikke skal have afgiften, så er det i virkeligheden, fordi Det Radikale Venstre er så afhængigt af organisationer uden for Folketinget – måske ikke hele Husmandsforeningen, men flertallet i Husmandsforeningen? Handler det i virkeligheden om, at Det Radikale Venstre, som bryster sig så meget af, at man skal være uafhængig af organisationer osv., i en række af disse sager er så afhængigt af den organisation, som man har tæt forbindelse med, at flertallet dér i virkeligheden dikterer radikal politik?

Det er min overbevisning, at det er baggrunden for det forløb, vi har haft, ikke bare sidste forår, men helt fra 1985 til i dag.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg gav en begrundelse. Jeg sagde – og det er det, der er kendsgerningen – at en afgift af denne størrelse ikke begrænser forbruget af kunstgødning. Det er derfor vanskeligt at argumentere for formålene med denne afgift. I en situation, hvor man kunne opnå det samme – altså finansieringen – på anden måde, valgte vi at gå en anden vej. Det er, fordi der altså ikke ligger den virkning i lovforslaget, som er tilsigtet, nemlig en begrænsning af anvendelsen og af forureningen.

Derfor bliver der en modstrid i forhold til formålet og forslaget, og det er baggrunden for, at vi søgte efter en anden metode til at løse dette problem på, som blev diskuteret i går.

Steffensen (KRF):

Kristeligt Folkeparti kan ikke støtte lovforslaget. Man kunne måske nøjes med at henvise til den debat, vi førte i går, og sige, at så må vi gå konstruktivt ind i at få nogle resultater ud af det forslag. Det kunne jeg så nøjes med og så blot sige, at jeg skulle hilse og sige, at CD har den samme opfattelse. Dette lovforslag må vi afvise.

Men samtidig ville vi så anmode meget om, at man samlede kræfterne om at gennemføre det forslag, som vi havde debat om i går.

Ove Jensen (FP):

Lovforslaget har flere lighedspunkter med et forslag, som Socialdemokratiet fremsatte og fik vedtaget i 1979, nemlig forslaget om landbrugets særskat.

I 1979 var situationen den, at landbruget havde alvorlige økonomiske problemer. Umiddelbart før det rigtig gik galt, fandt Socialdemokratiet i al sin visdom ud af, at nu skulle landbruget alene af alle belemres med en særskat. Resultatet af denne særskat var, at det rigtig gik galt i landbruget, at vi fik stribevis af tvangsauktioner. Socialdemokratiet var på det tidspunkt åbenbart overhovedet ikke klar over, hvordan forholdene var uden for dette hus, ude i det praktiske land-

[Ove Jensen]

brug, i hvert fald ikke, hvordan de økonomiske forhold var.

Situationen nu i landbruget i dag minder meget om situationen i 1979. Landbruget står igen foran en alvorlig økonomisk krise. Der er faldende priser på landbrugets produkter i Fællesmarkedet, landbruget deltager i den almindelige omkostningsstigning på lige fod med alle andre, landbruget er på grund af nogle urealistiske ejendomsvurderinger blevet pålagt en ekstra høj ejendomsskat. Med andre ord er der kun udsigt til, at landbrugets udgifter stiger på alle områder, og der er kun udsigt til, at indtægterne falder tilsvarende på alle områder. Derfor er situationen i dag mindst lige så alvorlig for landbruget, som den var i 1979.

Nu kommer man så her, umiddelbart før den situation rigtig slår igennem, og vil pålægge landbruget en særskat på 450 mill. kr. Hvor er visdommen i dette forslag?

Så ved jeg godt, at man henviser til miljøproblemer osv., men der foreligger jo intet som helst bevis for, at der foregår den forurening, den nitratnedsivning osv., som forslagsstillerne påstår. Jeg vil godt spørge hr. Gade, der siger, at forbruget skal halveres: hvor kommer det tal nu fra? Det er et tal, der er grebet lige ud af luften. Hvorfor skal forbruget af kvælstof nu pludselig halveres? Det kunne være interessant at vide.

Jeg skal slutte med at sige, at Fremskridtspartiet naturligvis vil stemme imod dette lovforslag.

Kinch-Jensen (VS):

Fra VS skal vi sige, at vi naturligvis støtter lovforslaget og også mener, det må være en forudsætning for det forslag, vi behandlede i går. Det er ret afgørende, ikke fordi vi tror, at en afgift, som den er foreslået her, vil betyde nogen mærkbar nedgang i kvælstofforbruget, men fordi vi mener, at det er vigtigt at få indført et princip om, at forurenere skal betale. En sådan afgift vil også kunne bruges som skrue senere, så man kan stramme for at bruge provenuet til det, der skal i gang med hensyn til miljøstøtte og biogasanlæg, og hvad der senere skal diskuteres.

Det er fint med bedre rådgivning og udarbejdelse af retningslinjer for godt landmandskab, som miljøministeren før har talt om, og det kommer nok også til at virke på lang

sigt, ligesom en omlægning af landbruget henimod mere økologisk orientering vil kunne virke, men også udelukkende på lang sigt. Vi mener, det er afgørende, at man tager fat på sådanne mere grundlæggende ting, men på kort sigt skal der altså noget til, der virker.

Problemerne med iltsvind i havene osv. har man diskuteret siden 1981, hvor det første gang for alvor var oppe, og hvor alle blev klar over, at det var et alvorligt problem, men der er ikke rigtig blevet gjort noget ved det siden. Derfor synes vi, at der skal en metode til, som kan virke hurtigt, og vi ved jo, at afgifter er noget af det, der lynhurtigt kan virke ind. Så må man arbejde med de andre ting på længere sigt.

Derfor støtter VS naturligvis dette lovforslag, som vi er medforlagsstillere til, og vi ser også gerne, at afgiften bliver forhøjet, og at den bliver kombineret med nogle mængdemæssige reduktioner.

Camre (S):

På vegne af forslagsstillerne, VS, SF og Socialdemokratiet, skal jeg for det første takke hr. Gade og hr. Kinch-Jensen for deres støtte til lovforslagets gennemførelse. Jeg vil også gerne takke ministeren og ordførerne for regeringspartierne, for efter at have hørt deres indlæg her i dag føler jeg mig helt overbevist om, at vi inden særlig lang tid får en afgift på kunstgødning.

Da jeg hørte ministeren, kom jeg til at tænke på historien om »nej, ja, måske« og så dette her med, at en rigtig dame ikke siger ja. Hvis jeg tænker bare lidt tilbage, foreslog vi jo fra Socialdemokratiets side at forhøje aktieselskabsskatten, og der blev sagt nej. Vi havde forslag om realrentebeskatning, og der blev også sagt nej. Og det varede såmænd ikke så længe, før forslagene blev gennemført, og da jeg ved, at skatteministeren altid mangler penge, kommer dette forslag såmænd også nok igennem en dag.

Jeg vil gerne sige til den konservative ordfører, hr. Carl Martin Christensen, at det sandelig ikke er tanken at ramme landbruget specifikt med dette forslag, men jeg tror, at den konservative ordfører er gerådet i den vildfarelse, at det lovforslag, som vi behandlede i går om støtte til miljøfremmende foranstaltninger i landbruget, skal finansieres af

[Camre]

de andre skatteydere. Men det er jo ikke tilfældet. Støtten skal finansieres af landbrugets promillepenge, det vil sige, at man rammer alligevel landbruget – hvis vi nu skal anvende den voldsomme sprogbrug. Man tager nemlig af nogle penge, som landbruget ellers ville have fået, men til nogle andre formål.

Derfor synes jeg, at den diskussion er urimelig. Vi har ikke til hensigt at ramme landbruget. Vi har til hensigt at redde landbruget.

Så er der hele diskussionen om 40 øre, 1 kr. eller 6 kr. pr. kg kvælstof. Hertil vil jeg gerne sige, at dette forslag som rigtigt bemærket af hr. Niels Helveg Petersen jo har en fortid. Fortiden er for det første et forslag om 1 kr. pr. kg i afgift fremsat af Socialdemokratiet i foråret. Dette forslag blev så efter forhandling med hr. Niels Helveg Petersens parti reduceret til 40 øre pr. kg, og det var og er fortsat meningen med dette beløb at gennemføre en finansiering af støtten til de miljøfremmende foranstaltninger, som vi behandlede i går.

Jeg er naturligvis enig i, at man, hvis man virkelig skal styre, skal op på et større beløb, og det er vi naturligvis også fuldt ud villige til at forhandle om, for jeg tror ikke, at vi er i stand til at klare indsatsen over for den alvorlige forurening med gødningsstoffer uden også at bruge netop afgiften som et styremiddel.

Nu var det jo sådan, at Det Radikale Venstre i går præsenterede et forslag, hvis meget kortfattede tekst var, at man ville have halvet udledningen af kvælstof og fosfor inden for en 3-årig periode. Det er et interessant forslag, og det er også interessant at se, at pressen i dag vurderer det højst forskelligt. Nogle siger, at det er et meget vidtgående forslag, og andre siger, at der ikke er noget hold i det. En meget stor avis ofrer en hel leder på at sige, at der ikke er noget hold i det forslag.

Jeg har naturligvis ondt ved at tro, at det skulle være tilfældet, men jeg bliver nødsaget til at spørge – fordi det er sådan en flot målsætning, Det Radikale Venstre i en pressemeddelelse og her fra talerstolen i går sendte ud –: vil Det Radikale Venstre ikke vide noget om de midler, der skal bruges, om de penge, der skal sættes af for at realisere denne plan? Vil Det Radikale Venstre kun satse på nogle udledningstal, som måske kan være lidt svære at kontrollere? Vil man ikke sætte

ind direkte og mindske forbruget af gødning? Vil Det Radikale Venstre virkelig opgive at bruge det mest effektive styremiddel, nemlig prismekanismen – som er et sikkert og godt og liberalt middel – til at gribe ind i denne mekanik?

Jeg synes nok, det ville være interessant at få svar på disse spørgsmål, for ellers bliver det jo en lidt flot programklæring, at man vil nedsætte forureningen, sådan som det blev meddelt fra Det Radikale Venstres side i går.

Jeg tror som sagt, at vi i den nærmeste fremtid i udvalget vil få brug for penge til indsatsen for at redde ikke bare havet omkring Danmark, men større dele af det danske miljø – heraf udgør denne sag en central del – og jeg ser frem til, at vi i den forbindelse får brug for både finansierende og styrende afgifter.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af Folketinget Rahbæk Møller (SF), Margrete Auken (SF), Anne Grete Holmsgård (SF), Ingerlise Koefoed (SF), Ebba Strange (SF), og Jette Westh (SF) har meddelt mig, at de ønsker til undervisningsministeren at stille følgende:

Forespørgsel

»Hvilke initiativer vil ministeren tage for at sikre stabilitet og kvalitet af forskningen på universiteterne og de højere læreanstalter?«